

**Dyrektor Izby Administracji
Skarbowej we Wrocławiu**

UNP: 0201-19-061914

Znak sprawy: 0201-IWW.0921.35.2019

Pani
Bernadeta Piontek
Naczelnik
Urzędu Skarbowego
w Nowej Rudzie
ul. Kolejowa 23
57-400 Nowa Ruda

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Kontrolę przeprowadzono na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185 poz. 1092 ze zmianami) oraz zarządzenia nr 81/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu z 13 kwietnia 2017 r. w sprawie kontroli w podległych urzędach.

1	Nazwa kontrolowanego Urzędu	Urząd Skarbowy w Nowej Rudzie	
		Naczelnik Urzędu	Pani Bernadeta Piontek
2	Zakres kontroli	Weryfikacja przez organ podatkowy realizacji przez podatników obowiązku wynikającego z art. 89b ustawy o podatku od towarów i usług oraz zwrotu ulgi za zakup kasy rejestrującej w przypadku jej utraty.	
3	Upoważnienie do kontroli	IWW/0921-35/19	
4	Termin kontroli	04-17.07.2019 r.	
5	Imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolera	Janusz Warzecha - starszy ekspert skarbowy	

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu przekazuje sprawozdanie z kontroli zawierające opis dokonanych ustaleń w kontrolowanym zakresie.

USTALENIA FAKTYCZNE

1. Organizacja pracy w zakresie zwrotów ulgi na zakup kasy rejestrującej

Realizacją zadań w zakresie prowadzenia spraw związanych z kasami rejestrującymi, zgodnie z Regulaminem organizacyjnym, zajmuje się kompleksowo Referat Obsługi Bezpośredniej (SOB). Zadaniem tej komórki organizacyjnej jest weryfikowanie odliczania wydatków z tytułu zakupu kasy w deklaracji VAT, zwrotu ulgi na wniosek podatnika, przesłanek utraty przez podatnika prawa do ulgi.

Bezpośredni nadzór nad tymi obszarami sprawuje Kierownik Referatu, natomiast weryfikacją zwrotów ulgi za zakup kasy rejestrującej (przyznanie ulgi, utrata prawa do ulgi) zajmuje się co do zasady wyznaczony pracownik SOB, a w przypadku jego nieobecności, dużej ilości innych zadań do wykonania, zadania w przedmiotowym zakresie, na polecenie Kierownika realizują inni pracownicy Referatu.

Przyjęta w Referacie SOB praktyka weryfikowania zwrotów ulgi na zakup kasy rejestrującej opiera się na cyklicznie (co najmniej dwa razy w roku) sporządzanych przez Kierownika raportach z aplikacji informatycznych, które są przekazywane wyznaczonemu pracownikowi do sprawdzenia, ze wskazaniem terminu realizacji zadania, z uwzględnieniem obciążenia pracą i priorytetów w realizowaniu zadań. Raporty są odnotowywane w prowadzonych przez Kierownika wewnętrznych ewidencjach, aby był możliwy nadzór nad realizacją zadania.

W stosunku do wytypowanych podatników, którzy powinni dokonać zwrotu otrzymanej ulgi na zakup kasy rejestrującej prowadzone są w Referacie SOB czynności sprawdzające w postaci wezwania do dokonania zwrotu zastosowanej ulgi. Po dokonaniu przez podatnika zwrotu ulgi i otrzymaniu z Referatu Rachunkowości (SER) informacji o tym fakcie, pracownik Referatu SOB dokonuje przypisu zwróconej kwoty za pomocą dokumentu ZOB-D w systemie POLTAX. W przypadku, gdy w wyniku analizy i podjętych czynności, stwierdzone zostaną przypadki, że podatnik nie dokonał zwrotu ulgi, chociaż jest do tego zobowiązany, pracownik SOB dokonuje analizy pod kątem dalszego postępowania, którą weryfikuje Kierownik SOB, a ostatecznie Naczelnik Urzędu.

2. Weryfikacja obowiązku zwrotu ulgi za zakup kasy rejestrującej w przypadku zakończenia działalności gospodarczej

Na podstawie raportu z aplikacji e-Orus „Wykaz podmiotów z zakończoną działalnością gospodarczą posiadających aktywne kasy rejestrujące – CEKR” dokonano wyselekcjonowania podatników, którzy zakończyli działalność gospodarczą (w latach 2014 – 2019) w okresie do trzech lat od dnia rozpoczęcia ewidencjonowania za pomocą kas rejestrujących. Raport zawierał 32 pozycje podatników (3 którzy zakończyli działalność w 2014 r., 7 w 2015 r., 1 w 2016 r., 10 w 2017 r., 10 w 2018 r., 1 w 2019 r.).

W wyniku sprawdzenia wszystkich pozycji w raporcie ustalono, że w przypadku:

- 17 podatników - nie skorzystano z ulgi za zakup kasy rejestrującej,
- 2 podatników - daty fiskalizacji lub zakończenia działalności w systemie POLTAX były różne od faktycznych dat tych zdarzeń (faktyczne zakończenie działalności po upływie 3 lat od daty fiskalizacji),
- 4 podatników - dokonało zwrotu w wyniku czynności sprawdzających Urzędu (2 dokonało zwrotu w 2018 r., 2 w 2019 r. – kwota zwrócona 2 800 zł,
- 3 podatników - dokonało zwrotu lub wykazało zwrot w deklaracji dobrowolnie – kwota zwrócona 2 100 zł,
- 3 podatników - skierowano wezwania do czynności sprawdzających, złożenia korekty deklaracji VAT – 7 (brak reakcji), czynności nadal prowadzone,
- 3 podatników - skierowano wezwania do czynności sprawdzających, złożenia korekty deklaracji VAT – 7 (brak reakcji), ze względu na ekonomikę postępowania odstąpiono od dalszych czynności (kwoty odpowiednio 175 zł - do przeniesienia, 175 zł, 468 zł).

W świetle powyższych ustaleń należy stwierdzić, że Urząd weryfikuje utratę przez podatnika prawa do ulgi za zakup kasy rejestrującej i egzekwuje jej zwrot. Nie stwierdzono przypadku braku reakcji Urzędu po stwierdzeniu utraty przez podatnika prawa do ulgi. We wszystkich przypadkach (10), gdy podatnicy nie dokonali zwrotu ulgi, bądź korekty deklaracji, Urząd kierował wezwania do czynności sprawdzających, złożenia korekty deklaracji VAT – 7. W wyniku tych działań 4 podatników złożyło korekty deklaracji lub dokonało zwrotu, w stosunku do 3 podatników czynności nadal są prowadzone, natomiast w przypadku 3 podatników ze względu na ekonomikę postępowania odstąpiono od dalszych czynności.

3. Organizacja pracy w zakresie weryfikacji stosowania przez podatników art.89a i art.89b ustawy o podatku od towarów i usług

W zakresie weryfikacji stosowania przez podatników art.89b ustawy o podatku od towarów i usług w Urzędzie Skarbowym w Nowej Rudzie obowiązuje - Wewnętrzna procedura postępowania P-058/1 w sprawie sposobu postępowania w przypadku stosowania przez podatnika art.89a i art.89b ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 1 lipca 2019 r. Reguluje ona sposób weryfikacji:

- składanych przez podatników deklaracji ze skorygowaną podstawą opodatkowania oraz podatku należnego z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług na terytorium kraju w przypadku wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona (art. 89a),
- wywiązywania się podatników dłużników z obowiązku korekty odliczonej kwoty podatku wynikającej z tej faktury, w rozliczeniu za okres, w którym upłynął określony ustawą dzień od dnia upływu terminu płatności określonego w umowie lub na fakturze (art. 89b).

Za organizację pracy i nadzór nad realizacją zadań w tym zakresie odpowiada Kierownik Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających, Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej (SKA). W przypadku:

- dokonania przez podatnika (wierzyciela) korekty podatku należnego na podstawie art.89a ustawy o podatku od towarów i usług, w terminie do końca miesiąca następującego po kwartale, wyznaczony pracownik SKA sporządza wydruk z programu e-ORUS „Wykaz dłużników wg VAT-ZD”, weryfikuje prawidłowość złożenia korekt przez podatników (dłużników) właściwych miejscowo dla urzędu skarbowego oraz sporządza informację do właściwych organów podatkowych dla dłużnika oraz sporządza kartę weryfikacyjną,
- niespełnienia warunków wynikających z art.89a ustawy o podatku od towarów i usług przez podatnika (dłużnika) właściwego dla Urzędu lub otrzymania pozytywnej informacji o niespełnieniu warunków wynikających z art.89a ustawy o podatku od towarów i usług z urzędu skarbowego właściwego dla dłużnika, wyznaczony przez kierownika pracownik SKA wzywa podatnika do skorygowania ulgi w deklaracji VAT-7/VAT-7K, a w przypadku uzasadnionych wątpliwości lub nieprawidłowości przeprowadza czynności sprawdzające lub sporządza wniosek o przeprowadzenie kontroli podatkowej/wszczęcie postępowania podatkowego,
- dłużników, dla których właściwy jest Urząd Skarbowy w Nowej Rudzie, a wykazanych w VAT-ZD składanych w innych urzędach skarbowych informację o dokonaniu przez wierzyciela korekty podatku należnego, zaewidencjonowaną przez pracownika kancelarii w Bibliotece Akt (BA), wyznaczony pracownik SKA przeprowadza czynności analityczne/sprawdzające w zakresie realizacji art.89b ustawy o podatku od towarów i usług oraz sporządza kartę weryfikacji (jeśli dłużnik nie dokonał korekty podatku naliczonego pracownik SKA, wzywa podatnika - dłużnika do dokonania korekty podatku naliczonego o wskazaną wierzytelność; w celu monitorowania, czy wszyscy podatnicy zostali objęci monitorowaniem, Kierownik SKA okresowo sporządza z BA wydruk „Wprowadzonych dokumentów” przydzielonych do SKA, dotyczących VAT-ZD i weryfikuje czy zostały podjęte działania,
- uzyskania informacji od dłużnika o powstałych rozbieżnościach w relacji wierzyciel - dłużnik z zakresu: terminu płatności faktury, kwoty podatku, fatycznie wykonywanych usług lub innych istotnych faktur - wyznaczony pracownik SKA wysyła informację do urzędu skarbowego właściwego dla podatnika – wierzyciela.

Kierownik SKA w okresach kwartalnych, na podstawie sporządzonych raportów i zebranych materiałów, weryfikuje z pracownikiem prawidłowość prowadzonych działań oraz przekazuje informacje Naczelnikowi.

Powyższy sposób postępowania wynika z wdrożonej ww. procedury P-058/1.

4. Weryfikacja realizacji przez podatników obowiązku wynikającego z art. 89b ustawy o podatku od towarów i usług

a) Na podstawie raportu z aplikacji e-ORUS „Wykaz dłużników wg VAT-ZD” ustalono, że w latach 2014-2019 w informacjach VAT ZD złożonych przez podatników – wierzycieli, wykazano 13 faktur wystawionych 8 podatnikom - dłużnikom będących we właściwości miejscowej Urzędu Skarbowego w Nowej Rudzie. Sprawdzeniu poddano sposób weryfikacji przez Urząd wszystkich 13 faktur.

W wyniku sprawdzenia ustalono, że w przypadku:

- 1 faktury - z przyczyn ekonomicznych nie podjęto czynności sprawdzających - kwota podatku 15,18 zł,
- 3 faktur – w wyniku czynności sprawdzających podatnicy - wierzyciele złożyli korektę z zerowym VAT-ZD,
- 3 faktur – w wyniku czynności sprawdzających podatnicy - dłużnicy złożyli korektę VAT-7,

- 2 faktur - przeprowadzono czynności sprawdzające, w wyniku których stwierdzono, że nie ujęto faktur w rejestrze zakupów,
- 1 faktury - wysłano informację w zakresie złożonego VAT-ZD do urzędu skarbowego właściwego dla dłużnika (zmiana właściwości miejscowej),
- 3 faktur – skierowano wezwanie - nie podjęto awizowanej przesyłki (brak kontaktu z podatnikiem - wyrejestrowany z VAT, nie prowadzi działalności).

b) Na podstawie raportu z aplikacji e-ORUS „Wykaz dłużników wg VAT-ZD” ustalono, że w latach 2014-2019 w informacjach VAT ZD złożonych przez podatników – wierzycieli wykazano 170 faktur wystawionych podatnikom - dłużnikom będących we właściwości miejscowej innego urzędu skarbowego. Sprawdzeniu poddano sposób postępowania Urzędu w stosunku do 72 faktur powyżej kwoty podatku 500 zł (wszystkie). W wyniku kontroli ustalono, że w przypadku:

- 1 faktury podatnik - wierzyciel w wyniku czynności sprawdzających złożył korektę deklaracji,
- 71 faktur - wysłano informacje w zakresie złożonego VAT-ZD do urzędu skarbowego właściwego dla podatnika - dłużnika.

c) Sprawdzeniu poddano również sposób weryfikacji obowiązku złożenia przez podatników - dłużników korekty deklaracji po uzyskaniu informacji z innych urzędów skarbowych (właściwych dla podatnika – wierzyciela). Kontrolą objęto sposób weryfikacji 35 faktur wskazanych w 10 pismach wybranych losowo z wydruków „Wprowadzonych dokumentów” przydzielonych do SKA, dotyczących VAT-ZD (po 2 z lat 2015-2019), dotyczących 11 podatników – dłużników.

W wyniku sprawdzenia ustalono, że we wszystkich sprawach podjęto czynności sprawdzające.

W przypadku:

- 8 faktur – w wyniku czynności sprawdzających stwierdzono, że nie zostały one ujęte w rejestrach zakupów,
- 27 faktur – podatnicy w wyniku wezwań, czynności sprawdzających złożyli korekty deklaracji.

Na podstawie próby poddanej kontroli stwierdzić należy, że weryfikacja realizacji przez podatników obowiązku wynikającego z art. 89b ustawy o podatku od towarów i usług realizowana jest przez Urząd w sposób prawidłowy. W przypadku składanych przez podatników – wierzycieli właściwych dla Urzędu Skarbowego w Nowej Rudzie z wykazanymi nieuregulowanymi fakturami wystawionymi dla podatników – dłużników właściwych dla tego Urzędu, podejmowano działania (wezwania, czynności sprawdzające) w celu wywiązania się przez podatników z obowiązku złożenia korekty deklaracji. Tylko w przypadku 1 faktury (ze względu na kwotę podatku) odstąpiono z przyczyn ekonomicznych od przeprowadzenia czynności sprawdzających.

W odniesieniu do podatników – dłużników wykazanych w VAT- ZD składanych do Urzędu Skarbowego w Nowej Rudzie, dla których właściwym miejscowo jest inny urząd skarbowy we wszystkich skontrolowanych przypadkach, poinformowano ten urząd o skorygowaniu podstawy opodatkowania i podatku należnego w związku z nieuregulowaniem należności przez dłużnika będącego w jego właściwości. Nie stwierdzono także uchybień i nieprawidłowości w zakresie działań Urzędu w stosunku do podatników – dłużników wykazanych w pismach z innych urzędów skarbowych (właściwych dla podatnika – wierzyciela). W stosunku do wszystkich skontrolowanych faktur przeprowadzono czynności sprawdzające.

5. Kontrola funkcjonalna w kontrolowanym zakresie

Na podstawie „Zakresu i częstotliwości kontroli funkcjonalnej w Urzędzie Skarbowym w Nowej Rudzie w 2018 r.” stanowiącego Załącznik nr 1 do wewnętrznej procedury w zakresie kontroli funkcjonalnej nr P 037/1 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Nowej Rudzie z dnia 31.01.2018 r. oraz „Zakresu i częstotliwości kontroli funkcjonalnej w Urzędzie Skarbowym w Nowej Rudzie w 2019 r.” stanowiącego Załącznik nr 1 do wewnętrznej procedury w zakresie kontroli funkcjonalnej nr P-051/1 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Nowej Rudzie z dnia 31.01.2019 r. ustalono, że wśród tematów kontroli funkcjonalnej wskazano obszar prowadzenia ewidencji kas rejestrujących w aplikacji CEKR.

Kontrolę w tym zakresie przeprowadził w dniu 10.06.2019 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego – sprawdzono 12 zgłoszeń (uchybień i nieprawidłowości nie stwierdzono).

Ponadto ustalono, że Naczelnik Urzędu przeprowadził w dniach 08.01.2019 r. i 10.06.2019 r. kontrole w zakresie oceny prawidłowości dokonywania zwrotów wydatków z tytułu zakupu kasy rejestrującej - sprawdzono 6 wniosków (uchybień i nieprawidłowości nie stwierdzono).

W toku kontroli ustalono ponadto, że Kierownik SOB w czerwcu 2018 r. i grudniu 2018 r. w ramach kontroli w zakresie terminowości i prawidłowości wykonywania zadań i czynności – w obszarach narażonych na powstanie uchybień i nieprawidłowości oraz zagrożonych korupcją sprawdził terminowość i prawidłowość dokonywania zwrotów za zakup kas rejestrujących – zweryfikowano 27 wniosków (uchybień i nieprawidłowości nie stwierdzono).

Kontrolujący nie wnosi uwag do przeprowadzenia i dokumentowania kontroli funkcjonalnych.

Ocena skontrolowanej działalności	
<i>Pozytywna</i>	
Uzasadnienie oceny	
W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że zadania w zakresie objętym kontrolą realizowane są przez jednostkę kontrolowaną w sposób prawidłowy. Urząd weryfikuje utratę przez podatnika prawa do ulgi za zakup kasy rejestrującej i egzekwuje jej zwrot. Nie stwierdzono przypadku braku reakcji Urzędu po stwierdzeniu utraty przez podatnika prawa do ulgi. We wszystkich przypadkach, gdy podatnicy nie dokonali zwrotu ulgi bądź korekty deklaracji Urząd kierował wezwania do czynności sprawdzających, złożenia korekty deklaracji VAT – 7. Na podstawie próby poddanej kontroli stwierdzić należy, że weryfikacja realizacji przez podatników obowiązku wynikającego z art. 89b ustawy o podatku od towarów i usług realizowana jest przez Urząd w sposób prawidłowy. Dotyczy to zarówno działań wobec podatników – dłużników będących we właściwości Urzędu Skarbowego w Nowej Rudzie (wezwania, czynności sprawdzające) jak i wobec podatników – dłużników będących we właściwości innych urzędów skarbowych (pisma informujące o korekcie podatku należnego przez podatnika – wierzyciela).	
Wnioski pokontrolne	
-	
Termin złożenia informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków	
-	
Pouczenie	
Naczelnik Urzędu ma prawo przedstawienia stanowiska do sprawozdania, w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania. Przedstawienie stanowiska do sprawozdania nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.	
Wrocław, dnia 17 września 2019 r.	Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu <i>Anna Chotupa</i> Dyrektor Izby Administracji Skarbowej